

Formanden: Jeg vil bede det ærede Medlem om ikke at bruge for skarpe Udtryk.

Borgbjerg: Lad mig da sige: som Eksempel paa en ganske løs Agitation fra den Side, jeg nævner.

Et enkelt lille Eksempel til! Jeg læste for et Par Dage siden en Artikel i „Ringkøbing Amts Dagblad“ i Anledning af den Udnævnelse til Seminarieforsøger, som ogsaa er blevet diskuteret her i de sidste Dage, og der angrebes jeg for en Artikel, som har staaet i „Social-Demokraten“, og under Angrebet citerer man, at „Social-Demokraten“ har anført Grundlovens § 79: „Ingen kan paa Grund af sin Trosbekendelse berøves Adgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder“. Det har vi anført, og saa fortsætter „Ringkøbing Amts Dagblad“: „Den nuværende Finansminister, E. Brandes, skrev en Gang: „Borgbjerg nærer usvigelig Tillid til sine Medmenneskers Dumhed.“ Derpaa fortsættes: „Denne Tillid lader til at være urokket endnu, eftersom han mener, at han kan bilde Folk ind, at det hører med til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder at kunne blive Lærer“. Hvad er det dog for en Argumentation? Til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder hører naturligvis det at kunne faa Adgang til de Stillinger, man er kvalificeret til, uden Hensyn til sin religiøse Stilling. Det er da ganske givet, at man ikke kan blive Vælger, før man har opnaaet Valgretsalderen, ikke Lærer, før man fyldestgør de Kvalifikationer, som hører dertil, men det, det kommer an paa, er: uden Hensyn til religiøst Standpunkt. Hvad Citatet af Finansministeren angaar, vil jeg sige, at jeg har eftersøgt min Erindring og ikke kunnet finde noget som helst desangaaende. Jeg ved ikke, om Finansministeren i sin Erindring har noget om, at han en Gang skulde være fremkommet med denne Udtalelse. Jeg maa maaske bede det ærede Medlem fra Ringkøbing, naar han ser Redaktøren af „Ringkøbing Amts Dagblad“ — han har tiere Lejlighed dertil end jeg —, om at gøre ham opmærksom paa, at hverken Finansministeren eller jeg husker noget derom. (J. C. Christensen: Det blander jeg mig ikke i.) Ja, ja, det er kun en Henstilling til det ærede Medlem. Det kan være, at Finansministeren har sagt noget andet om en anden, men det, her citeres, har han aabenbart ikke sagt.

Saadan er Polemikken fra den Side. To, tre Gange har jeg læst i Venstres Provinsblade, at jeg skulde have skrevet og sagt, at den danske Bonde kun interesserede sig for sin So, der gryntede for Guld. Jeg dementerede det Gang paa Gang, men man maa ikke tro, at den Presse, der fremsætter saadanne Udtalelser, tager Hensyn til et Dementi, den gentager Paastanden. Og jeg har faaet Grunden at vide. Den er at finde i en lille sort Bog, som Venstres Valgkandidater faar før hvert Valg, og denne Bog indeholder en Masse Citater — lige fra Syttenhundredehvidkaal —, som kan bruges under Agitationen. Jeg vil bede det Udvalg eller den Mand, der redigerer den lille sorte Bog, naar næste Oplag skal udkomme — vi skal jo snart have Valg —, at stryge denne vitterlige Usandhed, jeg har aldrig sagt eller skrevet noget saadant.

Det ærede Medlem for Nørresundby-Kredsen (Nørgaard) rettede et Angreb mod „Social-Demokraten“ for en Anvendelse, den havde gjort af et grundtvigsk Vers — det var dette om Forholdet mellem Lys og Varme —, og fandt, at det var et Misbrug af Grundtvigs Navn. Jeg synes, det er en underlig aandløs Maade at tage den Ting paa. (Munterhed). Ja, det synes jeg, som jeg saa tidt synes, at den Maade, hvorpaa man polemiserer fra den Side, er underlig aandløs. Herregud, at bruge et Citat af en Digter i en anden Sammenhæng end den, hvori Digtet er skrevet — ja, det kommer an paa, hvor godt det er gjort. Hvis det gøres banalt, saaledes som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) plejer at gøre det, idet man har hørt det samme Citat 100 Gange før, bliver Tingen unægtelig kedelig, og derfor virker det i høj Grad oplivende, naar den højtærede Finansminister gør opmærksom paa, at Citatet er galt anvendt. Man hører næsten aldrig dette Citat rigtigt anvendt, det anvendes altid i gal Betydning. Naar nu en Stump Vers af Grundtvig benyttes i en uventet Sammenhæng, synes jeg, det maa virke tankevækkende, stimulerende. For de grundtvigske Citater i den sædvanlige forslidte Anvendelse virker sandelig ikke længer synderlig tankevækkende. Men jeg maa protestere imod, at det er en falsk Anvendelse. Det var paa en helt anden Maade, end Verset er tænkt, vi benyttede det, det er vist, vi anvendte det til at klare Forholdet mellem Socialisme og Radikalisme som et Forhold mellem Varme og Lys, men der stod udtrykkelig i „Social-Demokraten“s